

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Art. II. Quòd Jesus Christus non solùm præparaverit thesaurum infinitarum gratiarum pro omnibus hominibus, sed etiam velit, ut omnes ex eo proficiant, eòquòd veram habeat voluntatem, ut omnes salvi ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

ARGUMENTUM.

Quod Jesus Christus non solum preparaverit thesaurum inexhaustum gratiarum pro omnibus hominibus, sed etiam velit, ut omnes ex eo proficiant, edquod veram habeat voluntatem, ut omnes salvi fiant.

ARTICULUS II.

Non venio, Domini mei, inquit nobis mox primam fronte, vestrum intercepturus sermonem, sed ejusdem potius accepturus partem, si res sit, cujus me non lateat notitia. Theonas, cujus animo nondum satisfactum fuerat circa id, quod dicere nobis ceperat, suum ingeminari sentiebat zelum in praesentia hujus hominis, quem melius noverat nobis, inceptum ad nos prosequens sermonem, dissimulatam quasi accensam cupiditate sua, inquit:

Quod magis mihi videtur offensivum, est, quod ejusmodi homines videantur eripere nobis velle Salvatorem mundi, quando contendunt persuadere nobis, ipsum salvare non voluisse totum mundum. Quid scio igitur, an habeam Salvatorem? Et quis scire potest, an Salvatorem habeat? Qui sunt beati, quos vult salvare? Et qui sunt miseri, quos salvare non vult? certè, si aliqui forent, quos salvare non vellet, quod cogitare non possem, illos hos esse cre-

derem, qui sibi tam indignas de infinita ipsius bonitate fabricantur & effingunt cogitationes, ut credant plures esse, quos velit excludere à magno, quod operaturus venerat in mundum, salutis beneficio. Nunquam non nuncupari audivi ipsum Salvatorem mundi absque ullâ limitatione; sine intermissione annuntiantur nobis consolatoria hæc verba, quæ sunt sancti Petri: *DEus non vult aliquos perire, 2. Petr. 3. sed omnes ad penitentiam reverti; v. 9.* Et alia sancti Pauli: *Jesus Christus pro omnibus est mortuus. Nescio, quâ ratione reperire sit homines in mundo, qui mendacii arguere velint sanctum Paulum.*

Doctor, qui tam acriter se tangi mox senserat ab homine illiterato, quemque credebatur consulto insultare sibi velle, quod tam accurate tetigerit plagam, quâ dolebat, effervescente irâ & prodere parabat ultionem: nihilominus se continuit, contemptim solummodo ipsi dicere contentus: Excuso ignorantiam

Kkkk

De quibus haberi possit suspicio, quod non habeant partem ex Passione Domini.

Arrogantia doctoris hæretici.

tiam tuam, cum tui non sit instituti profunda hæc penetrare dogmata, quibus acerrima quæque ingenia hodie dum insudant; sed loquendum tibi non erat de eo, quod ignoras: si haberes vel levem nontiam sanctorum Patrum, si evolvises vel obiter Enchiridion sancti Augustini, mox tuam immutares sententiam: videres enim ipsum intelligere verba sancti Pauli de genere singulorum & non de singulis generis, quodque &c.

S. August. in
Enchirid.

Quatuor effi-
caces ratio-
nes, quæ pro-
bant, DEUM
salvare velle
omnes homi-
nes.

Theonas, qui gnarus non erat hujus idiomatis, interpellat ipsum subasperè, aitque ipsi: Nulla me decorant Doctoratus, sicut te, insignia; nescio, quid sit tuum Enchiridium; haud novi nec tua genera, nec tua singula; non mihi multum est commercii cum Philosophis; sed Christianus sum, sanæ haud expertus mentis; calleo præcepta DEI, memoriâ teneo meum *Credo* ac meum *Pater noster*. Ecce hoc abundè mihi satis est, quo vinciar tam validè, Deum velle salvare omnes, ut de hoc dubitare non possim. Sed absque eo, quòd aliis utar scientiis, vel alias afferam rationes, quam hæcæ quatuor, quas Deus mihi suppeditavit; naturam humanam, quam habeo ex nativitate meâ; legem, quam vult me servare; symbolum fidei, quod vult me credere; & orationem, quam

edocuit me ipse; confido, me id demonstraturum tibi tam solidè, ut certissimus sim, te nihil habiturum, quod meis opponas rationibus, quamvis non levi excultus sis doctrinâ.

Siquidem imprimis interrogo te, Domine: Quare creavit Deus animam rationalem? Nonne ipsa est substantia spiritualis, intellectiva, æterna? Nonne ipsa habet capacitatem tam vastam, tamque amplam in intellectu suo, in voluntate suâ, in desideriis suis, ut nulla omninò re, nisi DEO solo repleti possit? Quare formavit Deus speciosam hanc creaturam ad eò elevatam supra omnes alias creaturas inferiores magnum hoc universum componentes? Quare concessit illi dotes tam nobiles, potentias tam excellentes, quas cæteris non contulit creaturis? Nonne manifestum omninò est, hoc esse, ut ipsum perpetuò possideret? Nonne jam immensus animarum rationalium est numerus, quæ reipsâ & actualiter possident ipsum, quæque ipsum possidebunt in æternum? Nemo est, qui diffiteri hoc possit.

Jam si Deus unam tantum animam rationalem creavit in hunc finem, certum est, quod cæteras omnes eundem in finem creaverit; siquidem omnes ejusdem sunt naturæ, omnes in eandem

DEUS creavit
homines, ut
salvi fierent
omnes

N
tu
bu
bu

dem sunt fusæ formam, omnes eandem habent capacitatem naturalem. Sicut omnes oculi facti sunt ad videndum colores & lucem, & ex hoc, quod omnes hanc habeant capacitatem, bene concludimus illos omnes factos esse in eundem finem: ita cum omnes animæ rationales æquali ratione sint substantiæ spirituales, intellectivæ & capaces possidere Deum, concludimus optimè in eundem finem creasse Deum ipsas: Et ingens foret blasphemia, dicere, quod Deus unicam tantum animam extraxerit è nihilo, illamque ad suam formaverit imaginem, eo consilio, ut ex eâ non faceret aliud, quàm victimam justitiæ suæ in inferno. Audivi, nonnisi Calvinum esse, qui hanc ausus sit proferre blasphemiam, quod Deus eo nomine aliquas creaverit animas, ut consultò damnaret illas. Non, nunquam creavit Deus vel unicam rationalem animam, nisi cum voluntate, ut salvaret illam, ipsamque faceret beatam. Ecce jam igitur vocem naturæ loquentem, mihi que clarissimè afferentem, quod Deus salvare velit omnes homines, nemine profusus à salute consequendâ excluso.

Nemo salvatur solis viribus naturalibus,

Non dico, quod vel unicus salvari possit solis viribus naturæ: Sed dico, nullum omninò esse, qui non acceperit à Deo

suo capacitatem naturalem, ut salvus fieri possit cum gratiarum suarum auxiliis, sine quibus inutilis foret hæc capacitas. Et sicut nulla alia est creatura hujus mundi visibilis, quæ capax sit magnæ hujus felicitatis, ita nec unicus in tota specie est homo, qui non habeat hanc capacitatem. Verum igitur est, nec unicum esse, quem Deus non in hunc creaverit finem. Manifestè ergò ex ipsis naturæ principiis ostenditur, Deum omnes velle salvare homines, abs eo, quod vel unicum excludat à salute. Hoc jam aliquid tibi innuit, sed ecce quid amplius.

Interrogo secundò te, mi Domine: Quare dedit Deus legem hominibus, & legem divinam ac supernaturalem? Nonne idèò, ut dirigeret illos per viam cœli, & deduceret tandem ad æternam salutem? Nòsti enim hæc de re ita locutum esse Jesum Christum: Si vis ad vitam ingredi, serva mandata. Et nonne verum est, ipsum velle ut omnes homines, omnes dico, quin dispenset cum ullo, suam observent legem? Necessariò concedendum hoc est: vult ergò, ut omnes ambulent per viam cœli. Sed quare absolutè & absque exceptione vult omnes per viam cœli ambulare, nisi quia vult, ut omnes illuc pertingant? Vult igitur, ut omnes salvi fiant.

Matth. 19.

Deus vult, ut omnes homines custodiant legem suam, & consequenter salvi fiant.

Kkk 2 Hoc

Hoc concludit tam evidenter, ut non liceat de eo dubitare.

Si unus homo reperiri mihi possit inter filios Adæ, de quo verum sit dicere: Deus non vult hunc hominem custodire legem suam; mox concedam, Deum non velle, ut per viam cæli ambulet, & consequenter nec velle, ut salvus fiat. Sed ubi inveniat hic homo, qui exemptus sit à lege omnipotentis hujus in toto mundo Monarchæ, à quo omnes creaturæ tam essentialem dependentiam habent & subjectionem, ut Deo ipsi potestas defuit ab hac ipsos eximendi? Et deinde, quando per impossibile invenisses hominem, cum quo Deus dispensasset, vel cui prohibuisset, ne servaret legem suam: in quem contradictionum labyrinthum conjiceres te ipsum? Siquidem hic homo faceret optimè non custodiendo legem DEI, quia perficeret DEI voluntatem in hoc, qui non vult, ut illam observet: si exequitur voluntatem Dei, dignus est mercede & proemio, & assequetur salutem suam non observando legem, sicut alii eandem observando, eòquod ambo æqualiter obtemperaverint DEO.

Sed hæc suppositio est rei impossibilis. Veritas est, Deum absolutâ voluntate velle, ut omnes homines custodiant legem

suam: si namque id non faciant mulctat & punit illos severissimè, quandoquidem vult, ut omnes suam custodiant legem; vult igitur, ut omnes ambulent per viam cæli; vult igitur, ut omnes illuc perveniant; vult igitur, ut omnes salvi fiant. Quid opponi possit argumento tam claro, tamque luculento? Et nihilominus ecce tibi aliud, quod non minoris mihi videtur efficacitæ.

Interrogo tertio te, mi Domine: Articuli nostræ fidei, quos complectitur Symbolum, nonne semper veri sunt? E quocumque pronuntientur ore, quocumque tempore & quocumque proferantur mundi loco, nonne semper consonant veritati? Siquidem propositiones sunt, quæ æternæ nuncupantur veritatis, quibus falsum subesse nunquam potest: hoc concedere te mihi oportet. Jam expressa hæc verba nostro continentur symbolo: *Qui propter nos homines, & propter nostram salutem, descendit de cælis (loquitur de JESU CHRISTO) & Incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine; passus & reliqua.*

Infero hæc verba ori omnium filiorum Adæ, quin ullum excipiam, & in omnium ore erunt vera. Quilibet eorum potest dicere: Tam certus sum JESUM Christum meam velle salutem, ut firmiter credam, & etiam ad

Symbolum fidei ostendit evidenter, quod Deus salvare velit omnes.

creden-

Si Deus prohibuisset homini custodire legem suam, quid accideret?

credendum me obstringam velut meæ articulum fidei, quod descenderit de cælis, quod incarnatus sit, quod passus sit, quod eo nomine sit mortuus, ut meam operaretur salutem. An quidquam vehementius desiderari posset, quàm quando non parcitur nec laboribus suis, nec personæ suæ, nec bonis suis, nec propriæ vitæ suæ? Jam idem fidei symbolum, quod me obligat, ut credam esse Deum omnipotentem Creatorem cæli & terræ, rerum omnium visibilibus & invisibilibus, obligat me quoque, ut credam ipsum esse incarnatum, esse mortuum pro salute mea. Ecce quàm ardenti voluntate velit salutem meam; Ecce certitudinem, quàm de hoc habeo, cum non magis certus sim, esse Deum, quàm certus sum, ipsum me salvare vellet. Meum *Credo* docet me utrumque; & quia nec est unicuique homo ab Adamo usque ad novissimum, qui nascetur usque in finem sæculorum, qui dicere hoc non possit tantâ cum veritate, quâ ego; clarè video, verum esse, quod Deus salvare velit omnes homines; & nescio, an majorem de hoc certitudinem mihi dare posset Deus, quàm si id articulis meæ fidei annumeraret.

Verùm si hæc omnia sufficerent, nonne sat foret unicum

meum *Pater noster* ad confirmandam hanc mihi veritatem? Itane? ipsemet *Jesus Christus* doceat omnes homines appellare Deum Patrem suum & postcere ab ipso regnum suum; & dubitare quis posset, quin omnes velut suos respiciat filios, iisque omnibus suam dare velit hæreditatem? Profectò si quisquam alius hanc invenisset orationem, dubitari poterat de ejusdem veritate & timeri, ne temeritatem redoleat, ita homines loqui ad Deum. Si quis fuisset ausus appellare Deum Patrem suum & ab ipso suum postulare regnum, affirmari potuisset: Hoc temerariæ votum est fiducia. Sed Deus ipsemet ita nos loqui edocuit, volens nec unicum esse hominem, qui ipsum non Patrem agnoscat & appellet suum, suumque ab ipso efflagitet regnum æternum: An dubitari possit, quin voluntatem habeat conferendi id omnibus, & quòd ipsi sit animus exspoliandi illo vel unicum ex parte suâ?

Si bonus quispiam Pater plures habeat filios, sitque facultas ipsi omnes reddendi beatos: An eliget ex ipsis aliquos, ut constituat ipsos Principes & attollat ad solia; & alios, ut faciat ex ipsis mancipia & deprimat in ergastula, reddatque ipsos miserabiles? Quid veri cor Patris re-

Pater noster
clarè probat,
Deum velle
omnes facere
salvos.

Bonus Pater
nullum excludit filium
ab hæreditate suâ.

kkkk 3

spon-

spondet ad hoc? Adstipulatur huic tenerrimus vere matris affectus: Non est vel unica, quæ non dicat, quod illa in Evangelio: *Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam & unus ad sinistram in regno tuo*; adeoque præter hanc nec unica est, nec sola, quæ filiis suis non exoptet sceptræ & solia, & voveat unicè ipsos omnes esse beatos. Et hinc est, quod JESUS CHRISTUS tam luculenter argumentetur in Evangelio, ut obstinatissimum quemque cogat fateri, verum esse, quod salvare velit Deus omnes homines. Siquidem dicit ipsis: Si vos Patres terrestres tantæ in filios vestros estis bonitatis, ut nec unicum velitis vestris excludi beneficiis; quid existimandum est de infinitâ Patris vestri cœlestis bonitate, respectu cuius omnis vestra bonitas, quantumvis maxima, non nisi malitiæ insigniri meretur nomine:

LUC. II.

Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester de cœlo dabit spiritum bonum petentibus se.

Præceptum amandi proximum probat, Deum salvare velle omnes homines.

Omnes homines nonne sunt Filii Patris cœlestis? Nonne creavit illos omnes ad suam imaginem? Nonne ab illis omnibus vult nuncupari pater, & exquiri regnum suum? Sed quare tam disertè præcipit nobis, ut diligamus eos sicut nos ipsos? Quia omnes sunt fratres nostri. Et

coûsque magnum hoc fraternæ charitatis præceptum extendit, ut omnes indiscriminatim includat homines, infideles & barbaros, & etiam ipsos, qui nos oderunt, quin permissum sit nobis vel unicum excludere hominem ab amplexu charitatis nostræ: siquidem obligamur amare illos omnes, id est, velle & desiderare omnibus beneficia à Deo, & vitam æternam. Talis est voluntas Dei, & hoc est præceptum indispensabile, quod proposuit nobis in lege suâ. Et ex hoc mihi quoque argumentari & efficaciter probare licet, quod Deus omnes salvare velit homines.

Siquidem si præcipit nobis, ut erga ipsos geramus amorem tam amplum, tamque universalem, ut desideremus illis omnibus vitam æternam; an dubitare possumus, quin amor ipsius incomparabiliter sit major nostro? si prohibet nobis vel unicum excludere hominem ab amplexu charitatis nostræ, an cogitare audeamus, quod aliquem excludere velit à suæ amplexu dilectionis? An vellet nobis plus bonitatis esse, quàm sibi? Si omnes homines sunt fratres nostri, nonne quoque sunt ipsius filii? Opus nobis fuerat lege, quæ obstringeret nos ad amandum omnes fratres nostros; sed nunquam expressa lex posita est patribus,

tribus, suos amandi filios, cum tali opus non fuerit. Natura efficiendo ex ipsis patres, eveleret illis è corde erga suos amorem filios cujusdam specie necessitatis, nisi promptæ voluntatis hunc darent affectum. Sufficit ergò videre me, quod Deus induat affectum patris erga homines, ut inde deducam ipsum omnibus dare velle vitam æternam.

Fundamenta solida ad credendum, Deum velle salvare omnes homines.

Quid inquis ad hæc, Domine Doctor, replicat Theonæ? Tota mea scientia non consistit nisi in quatuor verbis, naturâ, lege, fide, oratione; sed his tam firmiter, tamque indubitanter inhæreo ut neque, tu neq; ullus quisquam in mundo convellere poteritis firmam, quam teneo, fidem, quâ credo, Deum omnes salvare velle homines: nec quidquam me movent omnes tuæ argutiæ, sed nec ipsas timeo: Mihi abunde satis est, nôsse mandata DEI, quæ securè deducunt me in cælos, si observem & custodiam ipsa; meumque *Credo*, quod me certificat, *Jesum Christum esse mortuum*

pro salute mea; certus ergò sum, quod velit illam; meumque Pater noster, ubi appello Deum Patrem meum & efflagito ab ipso regnum suum: Vivo firmissimâ plenus fiduciâ, quod Pater tam bonus, qui me velut suum respicit filium, ardeat desiderio mihi conferendi id ipsum. Et hoc, quod verum est pro me, verum quoque est pro cunctis hominibus. Certum est igitur, Deum velle salutem omnium: Credo id firmiter, & fidei meæ fundamenta teneo convelli non posse.

Doctor, qui videbat, habere se nihil, quod reponat argumentis quidem simplicibus, sed solidissimis Theonæ, voluit ab his ipsum abstrahere, & incipere sermonem de decretis æternis DEI, & voluntate ipsius absolutâ & conditionatâ. Sed quia materia hæc transcendebat ipsius captum, bonus noster Ecclesiasticus, verba assumit ad respondendum Doctori. Et ecce tibi, quid invicem habuerint colloqui.

ARGU-